

Csendes éj... – Egy karácsonyi ének története

„Csendes éj! Szentséges éj! / Mindenek álma mély; / Nincs más fent, csak a Szent szülepár; / Drága kisdedük álmainál, / Szent Fiú, aludjál / szent Fiú, aludjál!”

Talán nincs olyan Jézus születésére emlékező keresztény család, melyben ne hangozna el ez az egyszerű és meghitt ének szent karácsony ünnepén, ám kevesen tudták/ják: mikor és kik szerezték.

Évtizedekig népéneknek tartották, egy ideig pedig Michael Haydnt tartották szerzőjének, mígnem az egyre nagyobb népszerűségnek örvendő és országhatárokat átlépő ének eljutott a porosz királyi udvarba is, ahol IV. Frigyes Vilmos király kedvelt éneke lett, csak az eredetét fedte homály. A nyomtatásban először 1833-ban, Drezdában megjelenő ének (csak három versszakkal) nem adott választ az eredetét illető kérdésre, ezért Berlinben országos felhívást adtak ki a keletkezés tisztázására, amelyről csak annyit tudtak, hogy Salzburg környéke a „bölcsoje”. Hamarosan eredménnyel zárult a felhívás: a Salzburgtól nem messzi Berndorfból válasz érkezett a dal szövegével és kottájával a zeneszerző Franz Grubertől. A feladó 1854. december 30-án Halleinben kelt levelében leírta az ének keletkezésének történetét, melyből egyértelműen kitűnik: a szöveget Josef Mohr írta, a zenéjét Franz Xaver Gruber szerezte.

Ezt a vitathatatlan tény igazolja az 1995-ben megtalált eredeti Josef Mohr kézirat is.

De kik voltak e csodálatos szerzemény „szülei”, mikor és hol volt az ének „premierje”?

A szövegíró, Josef Mohr Salzburgban (Ausztria) született 1792. december 11-én. Már gyermekkorában jelentkezett tehetsége a muzikalitás terén: kórusokban énekelt, több hangszeren játszott, zenei és filozófiai tanulmányokat is folytatott. Papi tanulmányai befejezésével 1815-ben szentelték papá. Oberndorfbán 1817-1819 között mun-

kálkodott, ahol találkozott és kapcsolatot ápolt Franz Gruberrel. Elbeszélésekből egy egyszerű, közvetlen, szerény és vidám ember képe rajzolódott ki, aki a hivatását, a szegények megsegítését komolyan vette; az egyszerű emberekhez túlságosan közvetlen hozzáállása miatt többször került összetűzésbe a feletteseivel, de nem marasztalták el sosem. Utolsó munkahelye Wagrain volt, ahol iskolát épített. 1848. december 6-án halt meg tüdővészben.

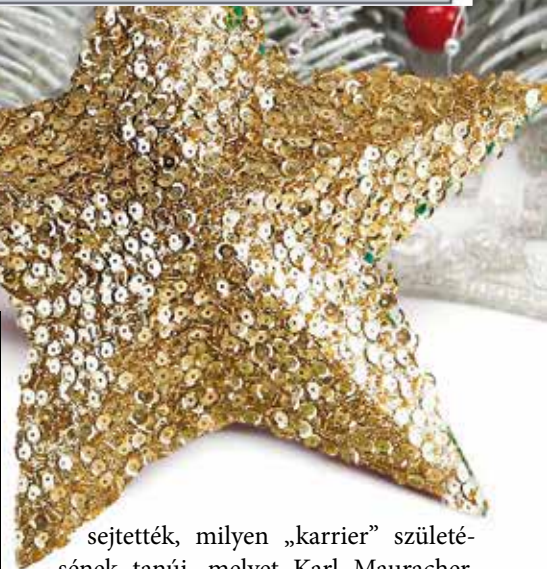
A zeneszerző, Franz Xaver Gruber a felső-ausztriai Hochburgban született 1787-ben. Korán jelentkező tehetségének zenei kiképzés volt az „eredménye”. Már fiatalon tanári állást szerzett az Oberndorf melletti községben; ehhez az álláshoz tartozott az egyházi és orgonista feladatok ellátása is. (Így került kapcsolatba Josef Mohrral, a káplánnal).

1835-ben már Halleiben találjuk, ahol kórusvezető és a városi templom orgonistája, 1863-ban bekövetkezett haláláig.

Ellentétben a szövegszerzővel, Josef Mohrral, ő megéri a „Csendes éj...” népszerűvé válását...

A „Csendes éj...” ősbemutatója 1818. december 24-én a karácsonyi misén volt a Salzburgtól 20 km-re fekvő Oberndorf Szent Miklós templomában. A hat versszakból álló szöveget Josef Mohr már 1816-ban már megírta, de csak a karácsonyi mise napján adta oda Franz Gruber iskolamesternek és orgonistának, hogy szerezzen hozzá dallamot, és énekeljék el a misén. Két szólóhangra, kórusra és gitárkíséretre szőtt a megbízás (ez furcsa felkérés volt, mert a gitárt csak világi, kocsmai énekek kíséréséhez használták).

A szövegíró Josef Mohr énekelt a tenort, a zeneszerző Gruber a basszust, Mohr kísérte a duót a gitárján, a templomi kórus pedig a versszakok zárósortait ismételte. Az oberndorfi karácsonyi mise hallgatói nem

sejtették, milyen „karrier” születésének tanúi, melyet Karl Mauracher orgonajavító-mester indított el, aki az oberndorfi orgona újjáépítéskor hallotta a fülbemászó dallamot és annak egyszerű szövegét: hazavitte a dalt a tiroli hegyekben fellelhető falvak templomaiba, onnan már 1830-ban Lipcsébe került... és mindenütt elnyerte a közönség osztatlan tetszését.

Az 1816-ban megírt hat versszakos énekből Josef Mohr időközben elvesztette ➔

Füle Lajos

Két jel között

*Reggel felől
a betlehemi csillag fénylik,
este felől
az EMBERFIÁNAK jele.
Fénylő jelek között megyünk
utunkon végig, hazafelé...
Az életünk
két KRISZTUS-ünnep közt telik,
reggeltől estelig
pár ezredév:
pár múltó pillanatot.
Fénylő csodák
űzik tova az éjszakát,
közel a virradat!
Karácsony jön,
vakítóan ragyog
a fény a hit egén...
Két jel között
olyan rövid az út
a keskeny út egyenesén!*

➔ a dal három versszakát... Csak az első, második és hatodik strófája terjedt el, a második és hatodik versszak egymással gyakran felcserélődve. Az első versszak Lukács evangéliuma alapján a jászolban nyugvó alvó kisgyermekről, valamint Máriáról és Józseféről beszél (Lk 2,1-7). A második versszak Krisztus születésének szabadító jellegéről tanúskodik.

A harmadik versszak szabad fordításban így hangzik: „Csendes éj! Szentséges éj! A világnak üdvöt hozó éj. Az ég arany magasságaiból a kegyelem gazdagságát engedi látszani. Jézus emberi formában. Jézus emberi formában.” János evangéliumának bevezetője köszön vissza, amelyben alig pár szóval írja le az apostol Isten emberré lételének titkát.

„Az ige testté lett, közöttünk lakott, és láttuk az ő dicsőségét, mint az Atya egyszülöttjének dicsőségét, telve kegyelemmel és igazsággal.” (Jn 1,14)

A negyedik versszak az efezusiakhoz írt levél tartalmában gyökeredzik. „Csendes éj! Szentséges éj! Ahol ma az atyai szeretet minden hatalma kiáradt, és testvérként kegyesen körülöleli Jézus a világ népeit, Jézus a világ népeit.” Jézus az, akiben minden ember Isten új népévé egyesül, aki egyetemesen és örökérvényűen a világ ura. Krisztusban valósul meg Isten kegyelmének kiáradása, a békessége és megbékélés lehetősége.

Ezt a gondolatot viszi tovább az ötödik versszak, és visszakapcsol az özönvíz idején Noénak tett isteni ígéretre. „Csendes éj! Szentséges éj! Régóta már elgondolt éj. Amikor az Úr haragjától az ősatyák idején megszabadított, Az egész világnak kegyelmet ígért, Az egész világnak kegyelmet ígért.”

A kegyelem ígéretével érkezünk el ismét a karácsonyi történethez, amikor az utolsó versszakban a krisztusi szabadításról éneklő angyalok, és az örömhír üzenetét megkapó pásztorok közelben és távolban is hangosan hirdették: Krisztus a Szabadító megérkezett!

Dr. Szöllősy Tibor

U.I.: Köszönet illeti dr. Soly-már Mónikát (Bécs), aki önzetlen segítséget nyújtott a cikk megírásához.

Tájékoztató

Vásárosnamény Város Önkormányzata Képviselő-testületének a BURSA HUNGARICA felsőoktatási önkormányzati ösztöndíjpályázatok elbírálásáról szóló 134/2017. (XI. 30.) önkormányzati határozata alapján 20 fő „A” típusú pályázót részesített támogatásban. A támogatások havi összege 5.000 Ft.

Összesen benyújtott pályázatok száma:

„A” típusú pályázat: 32 db, „B” típusú pályázat: 2 db.

A pályázók az EPER-Bursa rendszeren keresztül kaptak értesítést a támogatási döntésről.

Vásárosnamény, 2017. december 4.

Filep Sándor
polgármester

Advent harmadik hetének programjai

December 13. Szerda
Adventi gyermeknap a BEREGTÖT szervezésében
10:30 Katáng Zenekar gyerekműsora
16:00 Száraz Tamás énekes-gitáros műsora
Művelődési Központ

December 14. Csütörtök
14:00 Édes délután - mézeskalács díszítő verseny értékes nyereményekért - Művelődési Központ

December 19. Kedd
11:00 Adományosztás, jótékonysági főzés majd ételosztás a Beregi Főzőklub diákjaival
14:00 Karácsonyi történetmesélés a városi könyvtárban

December 24. Vasárnap
11:30
A negyedik adventi gyertya meggyújtása a baptista egyházzal közösen.

www.vasarosnameny.hu/advent

Adventi vásár és élő Betlehem
a Szent István Parkban

A vásár nyitvatartása: december 14-15-16.
Csütörtök-Péntek : 10:00-17:00
Szombat: 9:00-13:00

Az élő Betlehem pénteken és szombaton várja az érdeklődőket.

könyvek • kézműves szappanok • karácsonyi díszek
fából készült karácsonyi termékek • mézeskalács

LESZ FORRALT BOR ÉS KÜRTÖSKALÁCS.

Összefoglaló jelentés Vásárosnamény lakosságának egészségi állapotáról

A Vásárosnaményi Járás és Vásárosnamény város demográfiai mutatói (előregedő népesség, természetes fogyás) a hazai népességi folyamatokat tükrözik.

A város és a járás lakosságának vezető halálozási okai jellemzően az EU-s és a hazai átlagtól kedvezőtlenebb mutatókkal írhatóak le, melynek háttérben feltételezhetően a lakosság önpusztító életmódja és az országos átlagtól kedvezőtlenebb társadalmi, gazdasági helyzet áll.

A rossz szociális és gazdasági státusz nem közvetlen okozója a kedvezőtlenebb egészségi állapotnak, hanem közvetett módon befolyásolja azt.

A fenti okok miatt az egészségi állapot kedvező változását csak összehangolt interszektoriális együttműködéssel lehet elérni.

Hazánkban – a fejlett országokhoz hasonlóan – a legnagyobb népegészségügyi problémát a krónikus nem fertőző betegségek (szív-, érrendszeri, daganatos, emésztőszervi, külső okok miatt bekövetkezett) jelentik. A kutatások és a nagy nemzetközi népegészségügyi programok rámutattak arra, hogy a krónikus nem fertőző betegségek nagy része megelőzhető, illetve kialakulás időpontja későbbre halasztható.

Az elsődleges (primer) prevenció egészségi állapotra gyakorolt hatása általában hosszútávon okoz mérhető változást, de kutatások bizonyítják, hogy a **táplálkozási szokások** megváltoztatása és a **fizikai aktivitás** rendszeressé tétele már rövidtávon is látványos eredményeket hozhat. A **helyes légzés fontosságára a figyelmet felhívni** egyszerű, mégis igen gyors és látványos eredményre vezető feladat. Már kisgyermek korban el kellene kezdeni az ehhez kapcsolódó játékos oktatást, amihez feltétel a bölcsődei gondozók, az óvodapedagógusok bevonása. A program része lehetne később a pedagógusok bekapcsolódása is. A **lelki egyensúlyra való törekvés**, az egyénre szabott stresszoldó programok minél több emberhez való elérése is fontos cél lehet. Az egész-

ségtudatosság kialakulásához az egyén egészségére vonatkozó felelősségteljes hozzáállása szükséges. Megfelelő információk átadása lenne fontos gyakorlatilag korosztályokra felosztva óvodás kortól nyugdíjas korig terjedően. Információk birtokában az egyén felelőssége az egészségügyi helyzetében egyre jobban kirajzolódik és az **egyévre szabott cselekvési terv** felállítható, a folyamat megszervezhető.

Elengedhetetlenül fontos a **szemléletváltás**, az, hogy a **lakosság felismerje, hogy az egészség érték** és ennek az értéknek a megtartása, javítása érdekében nemcsak érdemes, de szükséges változtatni az életmódunkon.

Fontos a **szemléletváltás az orvosok körében** is, miszerint az egészséget erősítő tényezőkről nem beszélnek le a klienseket, betegeteket. Információ hiányában tájékozódhatnak. Az orvosi egyetemen a képzés a betegségekről, azok felismeréséről szolt, és csak kevéssé az egészségről. **Fontosnak tartom az egészségügyi dolgozók, az orvos kollégák bevonását a programokba.**

A másodlagos prevenciónak, a betegségek korai felismerését célzó **szűrővizsgálatoknak** a halálozást csökkentő hatása rövidebb távon is érezhető. Fontos az emlőszűrésen való megjelenési arány fokozása,

a második körös behívások alkalmával az evidenciával igazolt, elvárt 70%-os megjelenési arány elérése Vásárosnaményban.

Az együttműködés jó példája, hogy az önkormányzat a szűrőállomásra utazáshoz a buszt továbbra is biztosítja.

Fokozni szükséges a 25–65 év közötti nők méhnyak szűrésen való megjelenését is, és kihasználni azt, hogy a Védőnői Méhnyakszűrő program keretében Vásárosnamény városból 3 védőnő képzése történt meg.

A második leggyakoribb daganatos halálok a vastagbél-, végbéldaganat, ezért elengedhetetlenül fontos lenne, hogy a 2017-ben induló vastagbél daganatszűrő programhoz valamennyi vásárosnaményi háziiorvosi praxis csatlakozzon és hatékonyan mozgósítsa szűrésre a körzetbe bejelentkezett pácienseit.

A lakosság egészségi állapotának javításához **komplett egészségtudatos program** szükséges. **A lakosság (korcsoportonkénti megosztásban), az egészségügyi dolgozók, a szociális szféra, a pedagógusok, az önkormányzat, a járási hivatal együttes mozgósítása, összehangolt tevékenysége a siker feltétele.**

*Dr. Szim Katalin
járási tisztifőorvos*

Gyöngyösi Ivett
Újévi zongora koncert

2018. január 2. (kedd)
Helyszíne: Művelődési Központ

Meghívott vendége:
Váradi László Junior Prima díjas zongoraművész.

A koncert ingyenes, melyre szeretettel várunk mindenkit!

www.vasarosnameny.hu/advent

VÁSÁROSNAMÉNY, VÁROSI SPORTCSARNOK
2017.12.16.

2018 PERC SPORT

GLAM CREW
HIP-HOP TÁNC, SHOW

ZUMBA TÁNCBEMUTATÓ

SZTÁRVENDÉG:
Opitz Barbara
20:00

Az egésznapos sportrendezvény látogatása ingyenes!
Belépő (18:00-21:00): 500 Ft

FUTSAL ASZTALITENISZ TOLLASLABDA

Beregfi Ifjúságért Közművelődési és Szabadidő Egyesület
Vásárosnamény Város Önkormányzata

2018 PERC SPORT

> FUTSAL <
> ASZTALITENISZ <
> TOLLASLABDA <

TE MIBEN JELESKEDSZ?

Jelentkezz min. 4 fős csapatoddal
2 napos rendezvényünkkel

FŐDÍJ: 100.000 FT ÉRTÉKŰ
ÖSSZDÍJAZÁS
ÉRTÉKES KÜLÖNDÍJAK

2017.12.16-17.
Vásárosnamény, Városi sportcsarnok
Bővebb infó.: 06/20 401-4411

VÁSÁROSNAMÉNY Művelődési Központ

2018. január 29.
hétfő 19 óra

Ábrahám Pál
BÁL A SAVOYBAN
Revüoperett két részben

Tangiolita - Gregor Bernadett
Henry - Buch Tibor
Madleine - Mádi Piroska
Daisy - Köllő Babett
Mustafa - Göth Péter
Archibald/Pomerol - Várkonyi András
Celesten - Juhász Illés

Ábrahám Pál méltán népszerű revüoperettje 1932-ben indult világhódító útjára Berlinben. Története a felső tízezer köreiből játszódik és mai napig aktuális, merészen frívól.

A műsor- és szereplőábrázolás jogát fenntartjuk!

www.kalocsatolinhaz.hu

Jegyek elővételben kaphatók a Művelődési Központban!
(Vásárosnamény, Rákóczi út 9.)
Információ: 0645/470-153

Szóly, otágu súp!
Határmenti kórustalálkozó

Fellépők:
Ungvár, Margita,
Nagykapos kórusai,
a Vásárosnaményi Férfikar
és a Liszt Ferenc Vegyeskar

GOSPEL-műsorral fellép
a pestszentlőrinci
Vörösmarty Leánykar
és Vegyeskar

GOSPEL

2017. december 17.
18:00
Lónyay Menyhért Baptista
Szakgimnázium és
Szakközépiskola aulája

nka
Nemzeti Kulturális Alap

2018 perc sport – Megmozdul a város

A cím hallatán sokan kérdezik, hogy mégis mit takar ez a rendezvény. Mint az elnevezéséből is kiderül, 2018 perc – azaz több mint 24 óra – aktív sportolásra invitáljuk a környékbeli egyénileg szerveződött csapatokat, és az intézményeket.

A rendezvényre jelentkezett csapatok három sportágban mérik össze tudásukat, ezek a futsal (kispályás futball), asztalitenisz és tollaslabda. Az így szerzett pontok összeadódnak, kialakítva a végeredményt, a helyezéseket.

Három kategóriában várjuk a csapatok jelentkezését.

Az „**egyéni**” kategóriában nevezett csapatok jelentkezésének nincs különösebb feltétele, bárki jelentkezhet, aki a 16. életévét betöltötte. Minimum 4, maximum 6 fős csapatok jelentkezését várjuk.

Ezúton várjuk egyéb szerveződések, céges csapatok, egyesületek stb. jelentkezéseit. A nevezési díj: 3000 Ft/csapat.

Díjazás:

- helyezett: 30.000 Ft
- helyezett: 20.000 Ft
- helyezett: 10.000 Ft

Különdíjak:

- 6 db belépő a Szilva Termál- és Wellnessfürdőbe
- Vacsora 6 fő számára
- „2018 Perc Sport” aranyserleg, kupák, érmek

A környékbeli iskolákat megszólítva, várjuk az általános iskolás (felső tagozatos), és **középiszkolás** csapatok jelentkezéseit, akik az **intézményüket képviselve** vesznek

részt a sportrendezvényen. Minimum 4, maximum 6 fős csapatok jelentkezését várjuk. Az iskolák részére a jelentkezés ingyenes.

Díjazás:

A legjobb szereplő iskola:

- elnyeri a „2018 Perc Sport” aranyserleget
- 50.000 Ft értékű sportszerutalványban részesül

A legjobban szereplő iskolai csapatok:

- Érmekkel, és kupával gazdagodnak

A rendezvény kiemelt szervezője:

- *Beregi Ifjúságért Közművelődési és Szabadidő Egyesület (BIKSZE)*
- *Vásárosnamény Város Önkormányzata*
- *Szelet-Kelet Sportegyesület*

Arany János Kollégiumi- Szakközépiskolai Program

A program célja: A halmozottan hátrányos helyzetű tanulókat szakközépiskolában, nappali rendszerű iskolai oktatásban tanuló osztályokban államilag elismert, piacképes szakképesítéshez segítse.

A program nyújtotta lehetőségek:

- Napi ötszöri ingyenes étkezés
- Szociális juttatások (utazási költség, ösztöndíj - szabályzat alapján)
- Tantárgyi képességfejlesztő programok, tanulmányi munka segítése
- Szabadidő hasznos eltöltése
- Kirándulások
- Úszásoktatás
- ECDL bizonyítvány szerzési lehetőség

A programba jelentkezhet minden olyan tanuló, aki

- a Lónyay Menyhért Baptista Szakgimnázium és Szakközépiskola kilencedik évfolyamára kéri felvételét és kollégiumi elhelyezését,
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (Gytv.) 67/A. §-a szerint **halmozottan hátrányos helyzetűnek** minősül, vagy
- **rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre** való jogosultságát a jegyző megállapította és a törvényes felügyeletét ellátó szülő a Gytv-ben szabályozott eljárásban tett **önkéntes nyilatkozata** szerint a tankötelezettség beállásának időpontjában legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen, vagy
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (Gytv.) 53. §-a szerint gyermekvédelmi szakellátás otthon nyújtó ellátási formájában részesülő **átmeneti nevelésbe vett** vagy a programba történő jelentkezés időpontjában **ideiglenes hatállyal elhelyezett.**

A programba bekerülés feltétele:

Az Emberi Erőforrások Minisztériumának pályázatán való részvétel útján. Pályázni a programban résztvevő, és a pályázati felhívás 3. sz. mellékletében felsorolt kollégiumokba lehet.

A pályázatnak tartalmaznia kell a következő mellékleteket: szülői nyilatkozat (1. sz. melléklet), a tanuló személyi adatlapja (2. sz. melléklet), jegyzői határozat a halmozottan hátrányos helyzetről (másolat), vagy jegyzői határozat a rendszeres gyermekvédelmi támogatásról (másolat) és a törvényes felügyeletet ellátó szülő által tett önkéntes nyilatkozat, vagy gyámhivatali határozat (másolat) az átmeneti nevelésbe vételről, vagy az elhelyezést igazoló határozat (másolat) az ideiglenes hatállyal történő elhelyezésről, kézzel írott önéletrajz, hitelesített naplómásolat a tantárgyi jegyeiről vagy év végi bizonyítvány másolata.

A szülői nyilatkozat, a tanuló személyi adatlapja beszerezhető a programban résztvevő intézményekben, vagy letölthetők az Emberi Erőforrások Minisztériuma honlapjáról (www.kormany.gov.hu), az AJKSZP honlapjáról (www.ajkszp.hu), illetve a kollégium honlapjáról (www.babusj-koll.hu).

A pályázatot legkésőbb 2018. április 30-ig (a postára adást igazoló bélyegző dátuma) – postai úton – kell eljuttatni a kiválasztott kollégium címére. Ezt követően pótló jelentkezés keretében legkésőbb 2018. június 23-ig postai úton kell eljuttatni a pályázatot a kollégium címére:

**Babus Jolán Középiszkolai Kollégium,
4800 Vásárosnamény, Kossuth Lajos út 9. D**

A borítékra kérjük ráírni:

*„Arany János Kollégiumi- Szakközépiskolai Program”
Kérjük a jelentkező tanulókat és osztályfőnökeiket,
hogy a pályázatokat lehetőség szerint a középiskolai jelentkezési
lapokkal együtt 2018. február 19-ig nyújtsák be
a sikeres felvételi eljárás lefolytatása érdekében.*

Felvilágosítás, nyomtatványok beszerzése:

Babus Jolán Középiszkolai Kollégium – 4800 Vásárosnamény Kossuth Lajos út 9. D – babusj-koll@freemail.hu • Tel.: 45/470-429

UTAK SZOLYVÁRA

1944. november 21.

Kidobolták Gergelyiugornán: „... Jelentkezni tartoznak, német és magyar nemzetiségű hadköteles egyének...”, 18 évtől 50 éves korig. Jelentkezzenek háromnapos élelemmel és meleg ruhával. [...] Mindenkit, aki a jelentkezésnek nem tesz eleget, le lesz tartóztatva és a haditörvényszék elé kerül.”

Aláírás: „A 4. Ukrán Front parancsnoksága”

Három napos közmunkáról volt szó, senki sem sejtette, hogy hosszú-hosszú hónapok, nehéz évek lesznek az ígért 72 órából. Arra egyáltalán nem gondolt senkisé, hogy lesznek, akik sohasem térnek többé vissza ...

2017. október 29.

Levelet kapott ötven vásárosnaményi lakos: „... MEGHÍVÓ A Vásárosnaményi Polgárórség Vezetősége, valamint a Vásárosnaményi Város Kulturális Emlékbizottság kezdeményezésére; 2017. november 18-án 11 órakor a Szovjetunióba hurcolt politikai foglyok és kényszermunkások emlékére alkalmából a Vásárosnaményből elhurcoltak emlékére a Szolyvai Emlékparkban emléktáblát avatunk. Az elhurcolt honfitársainkra emlékezünk, a kegyelet koszorúinak, virágainak elhelyezésével. A szolyvai megemlékezésre szeretettel meghívjuk az érintett hozzátartozókat. ...”

Aláírás: „Vass János polgárőr-elnök”

1944. november 22.
Gergelyiugornya

„*Jött az utcán egy lovaskocsi. Arra kellett felszállni. Körülbelül 530 ember gyűlt össze. Lovasszekérrel vittek bennünket Beregsurányig, a határig. Féltek az emberek, hogy

nem engedik vissza a fogatokat sem, ezért onnan gyalog tettük meg a 12 km-es utat Beregszászig.”

2017. november 18.
Vásárosnamény 8 óra

A Művelődési Ház parkolója üres volt. Csak egy hóféhér panoráma-busz állt benne nyitott ajtajaival. Ünneplőruhás emberek gyülekeztek. Polgárőrök, a helyi nyugdíjas klubok tagjai, a Vásárosnaményi Férfikar énekesei, **Filep Sándor polgármester** úr, **Kiss László operatőr**, **Bodnár Zsolt fényképész** és hozzátartozók is. Húsz perc alatt Beregsurányban voltunk. A határon felszállt hozzánk **Baracsi Endre**, a Megyei Közgyűlés *alelnöke* is.

1944. november 22.
Beregsurány

„Amikor körülfogtak az oroszok minket, már tudtuk, hogy itt már baj lesz. Beregszászban a város nagy épületeiben, az adóhivatalban és a pénzügyi hivatalban helyeztek el bennünket, egymás hegyén-hátán. Onnan senki sem mehetett ki. Egy éjszakát töltöttünk ott. Szovjet katonák őriztek minket. Másnap egy orosz tiszt eligazítást tartott, ekkor már vagy háromezren gyűltünk össze.”

2017. november 18.
Beregsurány 8³⁰ és 10 óra között

A magyar oldalról az átléptetés gyors és udvarias volt. Az ukrán oldalon is hasonlóra számítottunk. Összeszedték az útleveleinket. A városok is szétnéztek a buszban. Egy negyedóra és elindult a busz a sorompó felé, ami alatt hatalmas, tüskés, elfordítható vasgerenda lapul. Csak egy mozdulat kell, és nincs az a gumikerekes jármű, amelyik fenn nem akad rajta...! Minket egy kézmozdulattal megállított, majd rükkverre kényszerített a sorompóór. Egy cetlink hiányzott. A buszvezető és Vass János majd egy órán át „intézkedett” ...A buszunk mellett géppisztolyos katonák jöttek-mentek

Bodnár Zsolt jól tud ukránul. Kieszközölte, hogy a régi Barát-ság kert fái között elvégezhettük kisebbik szükségletünket. A női utastársak nem is próbálkoztak a közben eleredt esőtől vízzel, sárossá vált terepen. Telefonhívás érkezett Szolyváról. Kérdezték, hogy merre jár csoportunk. Közöltük, hogy késni fogunk. 11 órára biztosan nem érünk az emlékhelyre. Kátyús úton, lassan döcögöttünk be Beregszászba. Látuk a város „nagy épületeit”, de észrevétlenül haladtunk tovább Munkács irányába.

1944. november 23–24.
Podhering – Munkács

„...Tíz óra körül menetoszlopokba állítottak minket, és irány Munkács. Természetesen gyalog és katonai felügyelet mellett. Estére Podheringig jutottunk, ahol egy téglagyárban szállásoltak el bennünket. Nyitott raktárakban, száritóban, a szabad ég alatt aludtunk. Mi fiatalok még aludtunk is, mert fel sem fogtuk, mi vár még ránk, de az idősebbek már idegesebbek voltak. Élelmet nem kaptunk. Másnap menetoszlop és gyalog folytattuk az utat.”

2017. november 18. Beregszász –
Podhering 10 – 11 óra között

Beregszász és Munkács között egy kicsit jobb volt az út, gyorsabban haladtunk. Elhagytuk Makkosjánosit, majd Gátot is. A buszon ételesdobozok zaja kelt. Az utazók finom falatokkal kínálgatták egymást. Vidám beszélgettek. Talán enyhe pálinkaillat is szállott a járműben... Podhering mára már összeolvadt Munkáccsal. Szóba sem került, hogy hol lehetett itt az a téglagyár, ahol a „sonka-beregi” falvak elhurcolt

férfijai fogyatkozó reménységgel pihenhettek. Akik még nem voltak benne, vágyakozva néztek fel a munkácsi várra. Reménykedtek, hogy visszajövet megállunk majd, és beléphetnek a Rákócziak egyik legszebb Latorca-parti palota-erődjébe.

1944. november 25.
Munkács – Szolyva

„A Latorca folyón két szál pallón keltünk át, mert a hidat felrobbantották. A háromezer embernek tíz óra körül sikerült átjutnia. Az útirány ezután Szolyva volt. Ott különböző légerekbe helyeztek minket. November végén fűtés és élelem nélkül voltunk. Másnap éjfélkor kaptunk vacsorát. Olajos hordóban megfőzött bablevest. Hajnali háromkor már reggeli osztottak..., ugyancsak bablevest. Tíz vagy tizenkét napot töltöttünk Szolyván. 1944. december 5-én este tizenegy órakor sorakozó volt menetoszlopba. Ránk reggel hét órakor került sor. Elindultunk északra, a Vereckei-hágó felé...”

2017. november 18. Munkács –
Szolyva 10³⁰ – 13³⁰ óra között

A Latorca folyó áradt, de így is olyan keskeny volt, hogy szinte észre sem vettük, és már át is gurult hídján a buszunk. A Csap-Lemberg-Kijev kétsávos főúton haladunk keleti irányban, a Latorca folyó folyásirányával szemben, egy villamosított vasútvonallal párhuzamosan. Kis segítséggel értük az *Elhurcoltak Emlékparkját*. Az aprószemű, de sűrű esőt csak esernyő alatt lehetett elviselni. Magyar rendszámú autók, buszok, Darányi Ignác Terv feliratú mikrobuszok Barabásból, Tiszakerecsenyből, Tarpáról és más ismerős beregi és szatmári településről is. Színes esernyő-erdő fedte le az Emlékpark szinte teljes felületét. Egy pódiumon nejlonzacsókba burkolt mikrofon mögött, lelkészek, ünnepelőbe öltözött civilek vártak megszólalásra. Áldást kértek, felolvastak, szavaltak. Az eső által kopogtatott paraplék alá csak egy-egy nyomatékkal mondott szófoszlány jutott el. Az operatőrök és fotósok is csak esernyőjük alól dolgozhattak. A megemléke-

zés a vége felé tartott már, amikor a naményiak is a színpadra állottak. **Szabó Sándor Györffy András Ernő** versét mondta el érzékenyülten. **Balázs Lászlóné** egy ukrán *költőnőtől* szavalt, szépen. Ők idehurcolt családtagjait siratták itt el ... Művelődési Házunk férfikara három szomorú dalt énekelt **Iványi Tamás** kar-nagy vezényletével. Még néhány szónoklat és közös ima után a megemlékezés az egyháziak áldásával véget ér. **Dupka György**, a Szolyvai Emlékbizottság titkára, **jövő ilyenkorra!** ismét emlékezésre, nemzeti gyászeseményre hívta a nagyvilág magyarságát. **Pálné Kocsis Zsuzsanna** barabási, **Veress Róbert** tiszakerecsenyi református lelkész, és **Figezki Balázs** szatmárcsekei római katolikus plébános megáldotta és felszentelte az emlékpark új emléktábláit (*köztük városunk áldozatait is*), amelyeken községenként sorjázna a sztálini kom-

munizmus áldozatainak nevei. Mostantól a gergelyiugonyaiak, vásárosnaményiak és a vitkaiak is – látva elveszített szeretteik nevét – elhelyezhetik a második világháborúban elveszített családtagjaik emléktáblája alatt szeretetük jelét, az emlékezés virágait.

2017. november 18.
Szolyva – Vásárosnamény
14 órától 18 óra 30 percig

A vigasztalan eső hamari távozásra készítette a nagyszámú kegyelettevő közösséget. Minket az a szépszávú harang búcsúztatott, amit városunk adományozott az Emlékpark kápolnájának tornyába. Buszunk a Verecke-hágó előtt délre fordult. HAZAFELÉ! tarthattunk. Munkácson hezitáltunk, hogy legyen-e vártúra is. Határozatlanságunk tetemes idővesztéssel igen, műemlék-látogatást nem eredményezett. Beregszászi vásárlást követően érkezünk az uk-

rán-magyar határállomásra. Saját magunknak okozott adminisztrációs ok miatt majd egy órányi időt ismét csak elvesztegettünk.

Vásárosnaményban, a Művelődési Ház parkolója tele volt autókkal. Benn a színházteremben a gimnazisták szalagtűző ünnepsége folyt.

A maturandusok *gyönyörűek*, szüleik *büszkék*, a nagyszülők is *bizakodóak* ...

A buszból kilépve hirtelen arra gondoltam, sokkal többen is

lehetnének ...: a *szépek*, a *büszkék* és még a *bizakodóak* is.

Érezhet lelki készletét valamennyi beregi ember, hogy hálából Isten kegyelmességéért, – hogy élhet –, teljesít életében egy (*majdnem kellemes*) kegyeleti utat a Szolyvai Emlékparkba.

*Az 1944. évi dátum alatti szöveg **Gulyás Károly** gergelyiugornyai *elhurcolt* visszaemlékezése.

TL

REKVIEM

(a második világháború valamennyi áldozatáért)

Tóth Lajos, nyugalmazott címzetes igazgató, 2017. november 18-án, a Szolyvai Emlékparkban ezzel az emlékbeszéddel avatta fel azokat az emléktáblákat, amelyeken a *Gergelyiugornyról*, *Vásárosnaményból* és *Vitkából* áldozattá vált családtagjaink nevei örökítették meg.

Tisztelt Emlékező Közösség!

A *Vásárosnaményi Polgárőrség* szervezésében, a *Csonka-Bereg* – a hajdani Bereg vármegye – *huszonkilenc anyaországi község* képviselőjében szólhatok.

A Szojvai Gyűjtőtábor *áldozatait*, a málenkij robot elszenvetőinek *megaláztatásait*, a mindenkori háborúk, a vérvizataros korszakok *kegyetlenségét* és az emberpusztító napok és évek *durvaságait idézi fel és örökíti meg* a Szolyvai Emlékpark.

Mi, a kései utódok, az *otthonmaradt szívek fájdalmait* hoztuk el, ma, ide:

Az elhurcoltak *szüleinek* fájdalmát.

Az elhurcoltak *feleségének* vagy *kedvesének* fájdalmát.

Az elhurcoltak *gyermekének* fájdalmát.

Az elhurcoltak *testvéreinek* fájdalmát.

Az elhurcoltak *barátaiknak* fájdalmát.

Az elhurcoltak *szomszédainak* fájdalmát.

Az elhurcoltak *rokonainak* fájdalmát.

Az elhurcoltak *szülőfalujának* a fájdalmát.

Az elhurcoltak *egyházközségének* a fájdalmát.

Az elhurcoltak gazda nélkül maradt *állatainak* a fájdalmát.

Az elhurcoltak által gondozott *fák, virágok, cserjék* fájdalmát.

Az elhurcoltak keze által művelt *termőföld rögeinek* a fájdalmát. A családi tűzhely körüli *üresen maradt székek* látványán felfakadó családi bánat fájdalmát.

A faluközösségeknek a *meg nem születhető gyermekek* elmaradt mosolyának hiányából fakadó fájdalmát.

A gyülekezeteknek a *templomi énekek és imák harmóniájából* hiányzó emberi hangok miatti fájdalmát.

A községi temetőben a *kimaradt sírhalmok* miatt, csak a lelkekben gyászolóknak fájdalmát.

A tehetetlenségüket szegénylő községi elöljárók, katonák és országvezetők fájdalmát.

A *magyar föld mérhetetlen fájdalmát*, minden értelmetlenül reánk szakadó emberi nyomorúság miatt ...

Itt és most, az EMLÉKTÁBLÁK erdejében, az elhurcoltak névrengetegében, tengerfájdalmunk virágai az örök emlékezés és a szeretet jelképévé nemesülnek át.

Az elveszejtett életek miatti fájdalmainkat **oldja békévé ez a zarándokút**, ez az **emlékezés!**

Katonai és rendvédelmi önvédelmi sportnap a vásárosnaményi Szilva Termál-és Wellnessfürdőben

A Veterán Harcművész Egyesület 2017. november 25.-én (szombat) rendezte immár hagyományosnak nevezhető sportnapját a vásárosnaményi Szilva fürdővel közösen.

A sportnapra érkező fiatalokat, tanulókat, diákokat Sziklai Ernő, a fürdő igazgatója, mint vendéglátó köszöntötte és kívánt nekik kellemes időtöltést, baleset- és sérülésmentes napot!

Iván János, a Veterán Egyesület elnöke köszöntötte a megjelenteket, majd ismertette a napi programot.

A programok délelőtt önvédelmi és katonai közelharc jellegű edzéssel kezdődtek, majd ebéd után, majd a délutáni programban a Szilva fürdő szolgáltatásainak igénybevételevel úszással, egészségmegőrző tanácsadással és szabadidős foglalkozásokkal folytatódtak.

Köszönjük a megjelent diákok és szervezetek lelkesedését, pozitív hozzáállását!

Résztevő szervezetek:

- Kántorjánosi Görög Katolikus Egyházközség Tudás Háza,
- Kisvárdai Vasfarkasok Airsoft Team,
- Kisvarsányi King Cobra HKSE,
- Veterán Harcművész Egyesület

Iván János
Osu!

Téli „harcok” az első világháborúban

„A természet élettelen erői – sziklák, jég, hó, szél és víz, örökös harcban egymással, de mégis szövetkezve az ember ellen – (...) tökéletes fölényben vannak”. (Charles Darwin)

Többször tapasztalhatta ezt Csoknyay Bertalan is, aki katonatársával együtt nemcsak az ellenséggel harcolt a „Nagy Háborúban”.

A Beregi Múzeumban őrzött történelmi és adattári dokumentumok tanúsága szerint a háború előtt tanítóként dolgozott Gergelyiben. A 11. honvéd gyalogezredben szolgált, először lőszerpótló altisztként, később az 1. géppisztoly század szakaszparancsnokaként. A keleti és az olasz fronton is harcolt. A harcokban tanúsított helytállásának elismeréseként kétszer is megkapta a IV. Károly magyar király által alapított *Károly Csapatkereszt* nevű emlékérem kitüntetését. A háború utolsó napján, 1918. november 3-án olasz hadifogságba esett, és 1919. szeptember 2-án térhetett haza családjához. A háború után folytatta tanítói hivatását.

A gyűjteményünkben található, feleségének írott leveleken, táborigi képeslapokon, valamint füzetbe rajzolt művészi képein keresztül bepillantást nyerhetünk a fronton harcoló katonák életébe, megtudhatjuk, hol har-

coltak, vagy milyen területeken vonultak keresztül. S hogy mi jelenthette a boldogságot a telen harcoló katonák számára? Az 1915. január 16-án, a keleti fronton lévő Galíciában írott levelében ezt olvashatjuk:

„Hol a boldogság mostanában? ...? Barátságos meleg szobában. Nekem is ez forog a fejemben most mikor süvölt a szél és majd elhordja az embert. Bizony fáj a szívem ha eszembe jut, mily boldogság volt a jól fűtött szobából hallgatni a szél visítását. Tél van. Most már nem tréfál.”

Elmondható, hogy a katonák gyakran még a számukra rendszeresített, a kor színvonalának megfelelő ruházattal sem rendelkeztek. Gyakran az otthon maradt hozzátartozókat kérték, hogy küldjenek számukra pótlást ruházatból. Csoknyay Bertalan is kapott feleségétől meleg ruhadarabot.

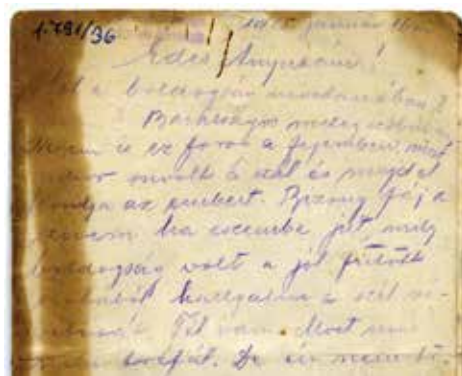
„Ma kaptam meg édes Anyukám a térdmelegítőt és mondhatom oly jól érzem magam benne. A hideget még akkor is éreztem, ha alsó nadrágot hordtam. Most nincs rajtam és mégsem fázom. [...] No hát ezt nem tudom neked megköszönni.”

De nemcsak a hideggel és a hóval kellett harcolniuk a katonáknak. Leveléből tudjuk azt is, hogy 1914. december 19-én a Tarnów városa mellett többször is ösztűzbe kerültek az orosz katonákkal. Süvítették a gránátok, valamint az ágyú- és puskagolyók körülöttek. Egyik lőszerkocsijuk megsemmisült, a másikat élete kockáztatásával sikerült megmentenie. Aznap sokszor néztek farkasszemet a halállal, amelyről így ír:

„[...]Az egészben az a rémisztő, hogy mikor az ember hallja, hogy jön visítva az ágyúgolyó és várja hogy bele csap-e vagy nem. Ezt vagy 80szor éreztem e napon. Ekkor megtanult imádkozni mindenki.[...] Mi-

kor a fejem fölött elrepült akkor már megkönyebültem.”

A háború négy évre tolódott ki, növekvő embervesztéssel és kemény telekkel. 1914-ben azonban néhány helyen megtörtént, hogy karácsonykor az ellenséges katonák közösen dalokat énekeltek és kisebb ajándékokat adtak egymásnak. Ez volt az úgynevezett „karácsonyi fegyverszünet”. Bár a harcok zaj-

lottak, a karácsony szellemisége élt és ragyogott.

Filepné Kiss Renáta
Beregi Múzeum

Tisztelt Sportbarátok, kedves futballszurkolók!

Befejeződtek az őszi küzdelmek a Kelet-Magyarország megyei első osztályú labdarúgó bajnokságban. Csapatunk, a Vásárosnamény SE felnőtt korosztályú együttese az ötödik helyen zárta az őszi szezont. A 26 megszerzett pont mellett a gólarányunk 39 rúgott és 26 kapott góllal, plusz 13-ra kerekedett.

A csapat legeredményesebb góllövői:

Deskó Dávid – 13 gól, Nagy Dávid – 6 gól, Lizák Bence – 5 gól

Ifjúsági csapatunk 33 megszerzett ponttal a nyolcadik helyen várja a tavaszt. A 81 rúgott gól mellett, az ellenfelek 35 alkalommal találtak a hálónkba. A csapat legeredményesebb játékosa Bartha Ferenc volt 17 góllal.

Ezúton szeretnénk megköszönni minden szurkolónak a támogatását, és kívánunk mindenkinek Áldott, Békés Karácsonyi Ünnepeket, valamint Sikerekben Gazdag Boldog Új Évet!

Sporttársi Üdvözléssel:

Egyesület Elnöksége

VII. Vitkai Fonó

„A hagyomány nem a hamu őrzése, hanem a láng továbbadása.”
(Morus Tamás)

2008-ban, - az akkor még ÁMK-ként működő intézményünkben - Vásárosnamény várossá nyilvánításának 30. évfordulója tiszteletére rendeztük meg első ízben a mára már környékszerte ismert és várt rendezvényünket, a Vitkai Fonót. Célunk a téli esték játékos fonói hangulatának megidézése volt. Egy este, ahol a környékeliek összegyűlhetnek, színvonalas hagyományőrző műsorokat láthatnak, dallal, tánccal, népies környezettel, népies ízek kóstolásával tölthetnek együtt egy kellemes estét. Együtt. Találkozással, szórakozással, régi emlékek felelevenítésével, beszélgetéssel.

A műsorszámok összeállításánál idén újdonság volt, hogy csak helyi, vitkai csoportokat láthattunk szerepelni korosztályonként. A Tündérbert Óvoda ovisai, iskolánk 3 táncs csoportja, valamint a Vitkai Nyugdíjas Egyesület követően színpadra lépett sztárvendégünk, a 4 for Dance csapata, akik fergeteges hangulatot varázsoltak. A vacsorát követően tánc házzal vártuk a színpadra a táncoskedvűeket. Jelmondatunkká vált, hogy a hideg téli esték sorában egy

estére lélekben melegedni várjuk vendégeinket. Idén sem volt ez másként. Aki velünk tartott nem bánta meg, december elsején felöltődve, kicsit már az ünnepekre hangolódva, közösen indultunk el a karácsonyhoz vezető adventi úton.

Köszönettel tartozunk mindenkinek, aki támogatóként, jelenlévőként, vagy munkájával hozzájárult rendezvényünk sikeréhez.

(ZKA)

2017. november 27.

KISVÁRDAI TANKERÜLETI KÖZPONT

Sajtóközlemény

97,56 millió forint összértékű pályázatot nyert a Kisvárdai Tankerületi Központ az Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Programon belül pályaeorientációs tevékenység fejlesztésére.

Sikeresen pályázott a Kisvárdai Tankerületi Központ az Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Programon belül a „Pályaeorientációs tevékenység Kisvárdán és vonzáskörzetében” című projekt megvalósítására. A projekt célja a pályaeorientáció, kiemelten a matematikai, a természettudományos, a műszaki és az informatikai kompetenciák fejlesztésére.

A fejlesztés célja a pályaeorientáció megerősítése a köznevelési intézményrendszerben, különös tekintettel a matematikai, természettudományos, informatikai és műszaki pályák választásának népszerűsítésére és ahhoz kapcsolódó kompetenciák fejlesztésére. További cél a tanulók, a szülők és a pedagógusok pályaválasztással, pályaeorientációval kapcsolatos ismereteinek a növelése.

A csak nem százmillió forint európai uniós támogatás segítségével a végzős tanulók megyei és országos szintű pályaválasztási eseményeket látogatnak meg. Játékos formában szervezett természettu-

dományos akadályversenyen, internetes vetélkedőkön vesznek részt. Egy szoftver segítségével olyan virtuális világba jutnak el, melyben szabadon barangolva ismerkedhetnek meg különböző oktatási tartalmakkal, többek között földrajzi, biológiai, matematikai témakörökben. Informatikai, műszaki speciális szavakkal kiegészített, angol nyelvoktatásban részesülnek. Humánoid robotok segítségével robotika szakkörön ismerkedhetnek a programozás alapjaival. Az iskolán kívüli rendezvények sora valósul meg a programban, úgymint a LEGO játékiállítás megtekintése, utazás a Csodák Palotájába és a Tisza-tavi Ökocentrumba. Felkeresik Szabolcs-Szatmár-Bereg megye kiemelt természettudományos helyszíneit, többek között a Nagyecseddi Fűvész kertet, a Nyíregyházi Egyetem Botanikus Kertjét, a Nyíregyházi Állatparkot.

A végzős tanulók szülei számára elérhető válnak olyan rendezvények, ahol a pályaválasztás pályaeorientáció szülői szemszögből kerül megvilágításba.

A projektben résztvevő iskolákban tanító pedagógusok pályaeorientációs felkészültségét szolgáló, belső témahetek, témnapok, tréningek, képzéssorozatok megvalósítását tűzte ki célul a projekt.

A projekt a Kisvárdai Tankerületi Központ fenntartásában lévő nyolc köznevelési intézményben, azon belül általános iskolákban és gimnáziumokban valósul meg az intézményekben tanuló diákok, az őket oktató pedagógusok részvételével, szorosan együttműködve a végzős tanulók szüleivel.

A fejlesztés eredményei jó alapokat nyújthatnak a programban részt vevő tanulók számára a tudatos felnőttkori életpálya-építéshez és a majdani sikeres munkaerő-piaci részvételhez.

További információ kérhető:
dr. Elek Tamás szakmai vezető
Elérhetőség: 06-45-795-248,
email:elek.tamas@kk.gov.hu

Városunkban két köznevelési intézmény, a **Vásárosnaményi II. Rákóczi Ferenc Gimnázium** és a **Vásárosnaményi Eötvös József Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola** részese a projekt megvalósításának.

Mesemondó Hét a Petőfi Tagintézményben

Benedek Elek születésnapjához igazodik a Mesemondó Hét, melyet az ő emlékére szeptember 30-án hirdettünk meg. Rácz Róbert lelkész úr egy tanulságos népmesével nyitotta meg rendezvényünket. November 24–30. között élvezhettük minden reggel 2–3 gyerek előadását.

Örömmel tapasztaltuk, hogy a gyerekek és mi felnőttek is, még mindig szívesen hallgatunk és tanulunk népmesét. Gratulálunk a bátor, vállalkozó gyerekeknek, akik kiálltak iskolánk tanuló elé.

A mesemondó gyerekek névsora:

Vezse Krisztina, Gerzsenyi Lívია, Gerzsenyi Gabriella, Huszti Tamás, Vass Izabella, Varga Melina, Lukács Vanda, Megyesi Petra, Demjén-Rékasi Zsófia, Biró Laura, Szolnoki Amanda, Fehjes Kinga, Tóth Teodóra, Szabó Panna.

Gálné Berzsenyi Katalin

Az olvasás – ha élvezetet okoz – segít élni. Átélni és túlélni is.

Vekerdy Tamás szavaival invitálok mindenkit az immár 6 éve működő **könyvklubunkba**.

Kis csapatunk több, mint félszáz könyv befogadójává vált már, s a Balázs József Városi Könyvtárban nagyszerű beszélgetések részei voltunk mindannyiszor az elolvasott művek kapcsán!

Akinek kedve van, csatlakozzon hozzánk! Finom teával és házi süteménnyel várjuk minden hónap második szerdáján!

Íme, a tervezett olvasmányaink listája:

- **január:** Jaroslav Hašek *Svejk* c. regénye,
- **február:** Kazuo Ishiguro *Árva korunkban* c. könyve (illetve a *Napok romjai* c. film megtekintése, mely a Nobel-díjas író *A főkomornyik szabadsága* c. regényéből készült),
- **március:** Rejtő Jenő *Csontbrigád* c. műve,
- **április:** Németh Ványi Klára *Anarcsi boszorkányok* c. alkotása.

Nagykállóban járt a Liszt Ferenc Vegyeskar november 25-én, a VII. Kállai Kettős Kórustalálkozón.

A 11 kórus részvételével zajló rendezvényen a vásárosnaményi énekkar a zsűritől „Arany dícsérettel” minősítést kapott, és elhozta az egyik nívódíjat is.

Családneveink nyomában 2.

Folytatjuk sorozatunkat a családnevek eredetéről. A következőkben is néhány, a környéken ismert vezetéknev kerül terítékre.

Az **Esze** névvel már mindenki találkozott Beregben, de ha itt nem, akkor az iskolában történelemórán, **Esze Tamás** kuruc brigádéros kapcsán mindenképpen. Ha az eredetét kellene megfejteni, elsősorban mindenkinél az *ész* szó jut az *eszébe*. Valóban, egyes nyelvészek szerint is ehhez a szóhoz illesztve egy -e képzőt jött létre ez a régi név. Ám inkább a kiváló nyíregyházi nyelvész, Mizser Lajos

véleményéhez csatlakozunk, aki szerint az *Esze* az *eszik* szó folyamatos és régies melléknévi igeneve, így a jelentése: '(nagy) evő'. Ehhez a névhez hasonló a *Bornemisza* (egy sz-szel!) – lásd: Bornemisza Pétert, a híres 16. századi író, aki Balassi Bálintnak is a nevelője volt.

Ha a **File** nevet hallja az ember, akkor meg a fül testrésze gondol. Persze ha nagyon fiatal, és számítógépek, okostelefonok között cseperedett fel, és az *applikáció* szót hamarabb ki tudta mondani, mint azt, hogy *ma-ma*, akkor szólni kell neki, hogy a **Filét** ne *fájlnak* ejtse, és a névnek semmi köze nincs az informatikai állományhoz. A név a görög *Filipposz*ból (jelentése 'lókedvelő') származik. Ebből egyes nyelvjárásokban *Filep* lett, máshol meg *Fülöp*. Ennek az egyházi személynévnek a rövidült alakja a *Fil-* vagy *Fül-* lett, felvéve az e- kicsinyítő képzőt pedig *File* vagy *Füle*.

A **Borbás** név hangzása a *Borbála* női keresztnévet hívja elő a tudatunkban elsősorban. De nem kell megjedni a délceg *Borbás* nevet viselő férfiaknak, hogy egy nő bújlik meg a személy(nev)ükben! Ugyanis két külön férfinév egybeeséséből származik a nevük. Az egyik a héber 'az Atya fia' jelentésű *Bárabáh* (görögösen *Bárabász*), a másik az arámi *Bárnábász* (jelentése: 'a vigasztalás fia'). Ebből lett a magyarban *Barabás*, illetve *Barnabás*. Különböző hangváltozások révén többféle alakja jött létre: *Bolobás*, *Barlabás*, *Barbás* stb. – és a *Borbás* is. Így apai névként azt jelenti: 'Borbás nevű személy fia, leszármazottja'.

Ha a **Liba** családnév jelentését kell megkeresnünk, akkor a legtöbbször csak legyintenek. Ugyan már, ez adja magát! Hiszen a gágogó, derék házi-szárnyasról kapta a *Libák* valamelyik őse a nevét. Ez annyira kézenfekvő, hogy még némely szótár is így magyarázza. Csak az a baj ezzel az eredeztetéssel, hogy a magyar névadásban nemigen – némely szakember szerint egyáltalán nem – szokták a háziállatok nevét „felhasználni”! (Vigyázat: a *Kakas*, *Kokas* nem háziállat, hanem **általában** a madarak hímje – pl. fácánkakas). Sokkal valószínűbb, hogy a *Liba* családnév a nyugati szlovák vagy cseh *Luba* névvel van kapcsolatban, és így a szerzetessel.

Továbbra is szívesen várjuk, fogadjuk kérdéseiket, véleményüket családnevekről az info@beregi-muzeum.hu címre.

Varga János (Beregi Múzeum)

KÖNYVAJÁNLÓ

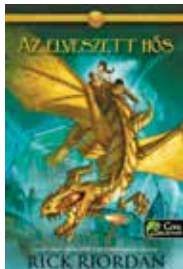

Az Olimposz hősei

Az *Olimposz hősei* egy öt kötetből álló fantasy műfajú ifjúsági regénysorozat, szerzője Rick Riordan. A sorozat folytatása a Percy Jackson és az olimposziak sorozatnak. A sorozat alapja a görög és a római mitológia.

Rick Riordan a Percy Jackson és az olimposziak című sorozatával szerzett hírnevet Magyarországon, valamint hozzá köthető a nagyszerű 39 kulcs széria első kötetének megírása. Öt részes ifjúsági regényfolyamának spin-off (vagyis egy, a Percy Jackson-univerzumhoz kapcsolódó, de lényegében önálló) sorozata, az *Olimposz hősei* 2014-ben indult útjára – a rajongók legnagyobb öröme, mivel közel négy évet kellett várni Az elveszett hőse.

Percy Jackson visszatér... Vagy mégsem? Ugyanis minden nyom nélkül eltűnik a Félvér Táborból. Annabeth égre-földre keresi kedvesét, egyelőre eredménytelenül. Ám ugyanolyan rejtélyesen, ahogy Percy felszívódik, feltűnik egy Jászon nevű srác, aki semmire sem emlékszik a múltjából, viszont nagyon sokat tud. Például a küldetésekről, és – csak úgy mellékesen – folyékonyan beszél rómaiul, hogy a farkas-pótszülőkről már ne is beszéljünk. Elhangzik egy újabb prófécia, és kezdetét veszi egy újabb küldetés – most már Jászon vezetésével. Közben kiderül néhány furcsa dolog... Jászonról is. Tényleg létezik egy másik Félvér Tábor, ahol a római istenek gyermekei nevelkednek, akik halálos ellenségei a görög félvéreknek? És a kedves olimposzi szülők vajon miért nem merik hallatni isteni hangjukat? Ki ejtette foglyul Hérát, az istenek hisztis, undok és bajkeverő királynőjét? Megéri kockáztatni érte az életüket? A sorozat mind a négy része (*Az elveszett hős* (2014), *Neptunus fia* (2015), *Athéné jele* (2015), *Hádész Háza* (2016)) kölcsönözhető könyvtárunkban. Olyan gyerekeknek, felnőtteknek ajánljuk, akik szeretik az izgalmat!

A csalásról

– kötetbemutató a könyvtárban

Kürti László először 2009-ben járt nálunk, mára országwide ismert, elismert költővé vált. Verseit olvashatjuk neves irodalmi folyóiratokban, mint a Jelenkor, Bárka, ÉS, Alföld, Kalligram, Hitel... Dolgozott a Partium folyóiratnál, de a Vörös Postakocsi szerkesztőjeként más szerzőket is segít sikeressé válni.

Híres színészek mondják verseit a Youtube-on, főállása, a tanítás mellett páros költői esteket szervez Mátészalkára és a megye több városába. Kötetbemutatókra hívják Sepsiszentgyörgyre, Kolozsvárra, Beregszászra, és Pomázon, Szigligeten túl még számtalan könyvtárba. Kürti sokoldalúságához hozzátartozik, hogy a szellemi fejlődést és a fizikai aktivitást összehangban kezeli, pl. rendszeresen lovagol, és az Írószövetség tagjaiból csapatot szervez félmaraton váltófutáshoz.

Portróját a Duna TV Életkerék c. műsorában közel 30 percben mutatta be november 17-én. <https://www.mediaklick.hu/video/etkerék-2017-11-17-i-adás/>

Kürti László ötödik verseskötetének bemutatóján november 13-án a könyvtárban döbbenetes személyes hangú verseket is hallhatott a közönség.

A beszélgetést Badakné Péter Ildikó vezette, a kérdésekre adott válaszok alapján még jobban megismerhettük a vásárosnaményi születésű, Mátészalkán élő költő életfilozófiáját, identitását. Akik szeretnék nyomon követni munkásságát, keressék a honlapját, <http://www.kurtilaszló.hu/>, Facebook-oldalát, ahol folyamatosan osztja meg legújabb verseit, hogy minél többen olvashassák és élvezhessék költészetét.

FCs

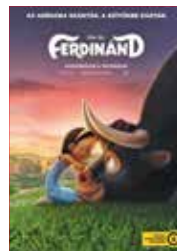

MŰVELŐDÉSI KÖZPONT JANUÁRI MOZIMŰSOR

Január 4. (csütörtök) 17⁰⁰**Ferdinánd – 3 D**

Teljes árú jegy: 1500 Ft

Gyerekjegy (12 éves korig): 1300 Ft

Január 4. (csütörtök) 19⁰⁰**Jumanji: Vár a dzsungel – 3 D**

Teljes árú jegy: 1500 Ft

Gyerekjegy (12 éves korig): 1300 Ft

**SZILVESZTERI
BÁTYUSBAL**

A tombola fődjaja egy hizott sertés!

A jó hangulatról gondoskodik:
Galamb József

Jegyár: 2500 Ft/ső
Gyermekmegörzsen: 500 Ft/ső

2017.12.31.
06-45-470-153

Művelődési Központ, Vásárosnamény

Zajlik az élet a Vásárosnaményi Ifjúsági Klubban

Kedves Fiatalok!

A TÁMOP-5.2.5/B-10/2-2010-0099 azonosító számú projektünk keretében létrehozott Vásárosnaményi Ifjúsági Klub a fenntartási időszakban is folyamatosan várja a fiatalokat, és részt vesz a városi rendezvények lebonyolításában is.

Szeptember elején rögtön egy Bibliatörténelmi kiállításához kapcsolódó előadássorozaton vettek részt a fiatalok. Két hét alatt közel 1000 fiatal hallgatta meg Kovács Zoltán bibliaoktató tartalmas, tanulságos, történelmi és bibliai érdekességeket bemutató előadását.

Szeptember 22-én az Autómentes-napon, a rendezvény ideje alatt kézműves foglalkozáson ügyeskedtünk együtt a diákokkal.

November 3-án egy fergeteges Halloween partyval kedveskedtünk a fiataljainknak. Néhányan félelmetes maszkot kentek az arcukra, amelyeket díjaztunk is. Az este mulatsággal, tánccal és baráti beszélgetésekkel telt.

Az iskolavezetők segítségével kiválasztottuk a három városrész általános iskoláinak azon diákjait, akik tanulmányi eredményük, az iskolai programokban aktív szerepvállalásuk, sportteljesítményük alapján kiérdemelték, hogy Szolnokra utazzanak velünk egy izgalmas, érdekes kirándulásra. A RepTár Szolnoki Repülőmúzeumban csodálkozva néztük a tágas udvaron kiállított vadászrepülőket, helikoptereket. A nap fénypontja volt, amikor 4D moziban átélhetjük a repülés és az ejtőernyős ugrás hátborzongató és egyben gyönyörűséges élményét. Szimulátorok segítségével pedig kis időre pilótaként is kipróbálhattuk magunkat.

November 30-án 24 kisdíák ügyes kezei készítették a klubhelyiségben karácsonyfadíszeket, illetve

egy közös adventi koszorút.

Az elkövetkezendő időszakban is készülünk további programokkal Nektek! December 13-án csatlakozunk az Advent Vásárosnaményben programozat kézműves foglalkozásához. A klub asztalánál mécesstartókat és karácsonyfadíszeket készíthetnek majd a ügyeskedni vágyók. A reformáció 500. évfordulója kapcsán megkaptuk a Luther című film vetítésének jogát. Gimisek és általános iskolások is megtekinthetik majd történelem óra keretében.

Szeretnénk felhívni a figyelmetek arra, hogy hétköznap délutánonként 12.30-tól 17 óráig továbbra is várunk titeket tiszta, kényelmes környezetben, ahol barátaitokkal, vagy akár nálunk megismert kortársaitokkal az alábbi szórakozási lehetőségek közül választhattok:

- társasjáték, csocsó, léghoki, kézműves foglalkozás, olvasási lehetőség,
- számítógép és internetezés igénybe vétele, folyóiratok, magazinok lapozgatása,
- közös zenehallgatás, beszélgetés a fiatalokat érintő közös témákról.

Minden szórakozási lehetőséget ingyenesen vehettek igénybe.

Megtaláltok minket a szokott helyen a Művelődési Központban.

Gyertek el! Hívunk, várunk!

Az Ifjúsági Klub munkatársai

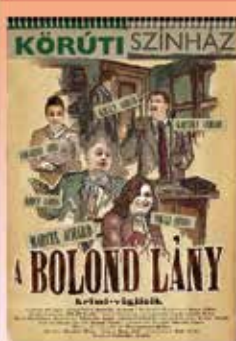
Lepje meg szeretteit karácsonyra színházbérlettel!

BALÁZS JÓZSEF BÉRLET
MŰVELŐDÉSI KÖZPONT, VÁSÁROSNAMENY
2018-as évad várható előadásai:

**BÁL
A SAVOYBAN**
Gregor Bernadett
Mádi Piroska
Buch Tibor
Köllő Babett

**A 3 előadásos
bérlet ára:
7500 Ft**

**MA ESTÉRE
SZABAD A KECŐ**
Főbb szerepekben:
Gesztési Károly
Szárász Dénes
Kiss Ramóna

A BOLOND LÁNY
Főbb szerepekben:
Pikali Gerda
Konecz Gábor

**Jegyár
előadásonként:
Elővételben: 2800 Ft
Helyszínen: 3200 Ft**

Hirdetésfelvétel,
hirdetési árak:

Borbás László

Tel.: 06-70/984-1880

E-mail: borbaslaszlo@vasarosnameny.hu

**TEMETKEZÉSI
SZOLGÁLTATÁS
KEGYELETI TÁRGYAK
BEMUTATÓTERME**

**Sütő & Simon Kft.
Kisvarsány,
Széchenyi út 50.**

Érdeklődni éjjel-nappal:

Puskásné Baksa Marianna
Gyüre, Árpád út 66.

Telefon:
6-70/771-29-39
6-30/284-99-35

Impresszum

— ÚJ BEREGI ÉLET
Vásárosnamény Város
Önkormányzatának
és lakosságának havi,
közéleti lapja.
Szerkeszti a
szerkesztőbizottság.
Szerkesztőség:
Balázs József Városi
Könyvtár és
Művelődési Központ
Vásárosnamény,
Szabadság tér 5.
bereg.elet@gmail.com
Kiadja: Vásárosnamény
Város Önkormányzata
Vásárosnamény,
Tamási Á. u. 1.
Tel.: 06-45/470-022
Főszerkesztő: Iványi Tamás
Hirdetésfelvétel:
Borbás László
Tel.: 06-70/984-1880
E-mail:
borbaslaszlo@
vasarosnameny.hu
Nyomdai munkák: BEREGI
NYOMDA – Onda János
06-30/652-5915
ISSN 1585-8774